Zay. Cõſiderauit agꝝ ⁊ emit eũ. de fructu manuũ ſuaꝝ plantauit vineã. Heth. Accinxit fortitudie lũbos ſuos ⁊ roborauit brachiũ ſuũ. Teth. Guſtauit ⁊ vidit qꝛ bona ẽ negotiacõ eiꝰ. non extiguet ĩ nocte lucerna eiꝰ. Ioth. Manũ ſuã miſit ad forcia ⁊ digiti eiꝰ apprehẽderũt fuſũ. Caph. Manũ ſuã apuit inopi et palmas ſuas extẽdit ad paupẽ. Lameth Nõ tiebit domui ſue a frigoribꝫ niuis. oms em̃ domeſtici eiꝰ veſtiti ſũt duplicibꝫ. Mem. Stragulatã veſtẽ fecit ſibi. biſſus ⁊ purpura veſtimẽtũ eiꝰ. Nun. Nobil' in portis vir eius qñ ſederit cũ ſenatoribus t̃re. Samech. Sindonẽ fecit ⁊ vendidit ⁊ cĩgulũ tr̃didit chananeo. Ayn. Fortitudo ⁊ decor indumẽtũ eius et ridebit ĩ die nouiſſimo. Phe. Os ſuũ apuit ſapiẽ ⁊ lex demẽcie in ligua eiꝰ. Sade. Cõſiderauit ſemitas domꝰ ſue ⁊ panẽ ociosa non ꝯmedit. Coph. Surrexerunt filij eiꝰ ⁊ btĩſſimã p̃dicauer̃t. vir eiꝰ ⁊ laudauit eã. Res. Mlte filie ꝯgregauer̃t diuicias: tu ſupgreſſa es vniũſas. Sin. Fallax grã ⁊ vana ẽ pulcħtudo. mulier timẽs dñm ipſa laudabit̃. Thau. Date ei de fructu manuũ ſuaꝝ ⁊ laudẽt eã in portis opa eius.

Memini me ante hoc ferme qñquenniũ. cũ adhuc rome eẽꝫ et eccĩaſten ſcẽ Bleſille legerẽ ut eã ad ꝯtẽptũ mũdi huiꝰ ꝓuocarẽ ⁊ oẽ qd̾ in mũdo cerneꝫ putaret eſſe ꝓ nihilo. rogatũ ab ea ut ĩ morẽ ꝯmentarioli obſcura q̄q3 diſſererẽ ut abſq3 me poſſꝫ intelligẽ que legebat. Itaq3 qm̃ in ꝓcinctu nr̃i opis ſubita morte ſb̃tracta eſt. Et vbi nõ meruimꝰ o paula ⁊ euſtochiũ talẽ vite nr̃e h̃re ꝯſort̃. tanto vulnẽ tũc pcuſſus obmutui: nũc in bethleem poſitus. auguſtiore videlicꝫ cĩtate ⁊ illiꝰ memorie ⁊ vobis reddo qd̾ debeo Hoc breuiter ãmonẽs q̄ nulliꝰ auctoritateꝫ ſecutus ſũ. ſꝫ de hebreo trãſferens magis ſeptuaginta inẽpretũ conſuetudini me coaptaui. ĩ hijs dũtaxat q̄ nõ multum ab hebraicis diſcrepabant. Interdũ aq̃leq3 ⁊ ſymachi ⁊ theodotiõis recordatus ſũ ut nec nouitate nimia lectoris ſtudiũ deterrerẽ. nec rurſũ cõn ꝯſciẽtiã meã fonte veritatis omiſſo opinionũ riuulos ꝯſectarer.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit li. eccĩaſtes.

Verba eccĩaſtes filij dauid rẽgis ierufalẽ. Vanitas vanitatum dixit eccleſiaſtes vaĩtas vanitatum ⁊ omnia vanitas. Quid habet ampliꝰ homo de vniũſo labore ſuo q̄ laborat ſub ſole. Generatio p̃terit ⁊ gñatio aduẽit. t̃ra aũt in et̃nũ ſtat. Oritur ſol ⁊ occidit ⁊ ad locũ ſuũ reuẽtitur. ibiq3 renaſcẽs girat p meridiẽ ⁊ flectitur ad aq̃lonẽ. Luſtrãs vniũſa. ĩ circuitu pgit ſpũs ⁊ ĩ circulos ſuos reuertit̃. Omnia flumĩa intrãt in

mare et mare nō redūdat· Ad lo
cū vñ exeūt flumia reuertūtur ut
iterꝝ fluāt Cūcte res difficiles nō
poteſt eas hō explicare ſmōe Nō
ſaturat̄ oculus viſu nec auris au
ditu impletur· Quid eſt qđ fuit·
Ipſū qđ futurꝝ ē· Quid ē qđ factū
eſt· Ipſū qđ faciendū ē· Nihil ſb
ſole nouū nec valet quiſꝗ dicē·
ecce hoc recēs eſt Iā eñ p̄ceſſit in
ſecul' q̄ fuerūt añ nos· Nō eſt p̄o
rū mēoria· ſꝫ nec eorꝝ quidē que po
ſtea futura ſūt erit recordatio apđ
eos q̄ futuri ſunt in nouiſſiō· Ego
eccl̃iaſtes fui rex iſrl' in ihrl'm ⁊ p̄
poſui ī aīo meo q̄rere ⁊ inueſtiga
re ſapiēter de oībꝫ que ſūt ſub ſo
le· Hāc occupacōez peſſimā dedit
deus filijs hoim ut occuparētur ī
ea Vidi q̄ ſūt cūcta ſb ſole ⁊ ecce
vniūſa vanitas et afflictio ſpūs·
Peruſi difficile corrigūtur et ſtul
torꝝ infinit' eſt nūs· Locut' ſū in
corde meo dicēs Ecce mḡn' effect'
ſū ⁊ p̄ceſſi oēs ſapīa q̄ fuerūt ante
me in ihrl'm ⁊ mēs mea ꝯtēplata
eſt multa ſapiēter ⁊ didici dedicꝫ
cor meū ut ſcirē prudēciaz atqꝫ do
ctrinā erroreſqꝫ et ſtulticiā· Et ag
noui ꝙ in hijſqꝫ eſſꝫ labor ⁊ affli
ctio ſpūs eo ꝙ in mlta ſapīa ml
ta ſit indignatio ⁊ qui addit ſciē
tiā addit ⁊ laborē·

DIxi ergo ī corde meo· Vadā
⁊ affluaz delicijs et fruar bo
nis· Et vidi ꝙ hocqꝫ eēt vanitas·
Riſum reputaui errorē ⁊ gaudio
dixi· Quid fruſtra decipis· Cogi
taui ī corde meo abſtrahē a vino
carnē meā ut aīm meū trāſferrez
ad ſapiaz deuitarēqꝫ ſtulticiaz do
nec viderē quid eēt vtile filijs ho
minū: quo facto op' eſt ſub ſole
nūo dierꝫ vite ſue Magnificaui opa
mea· Edificaui m̄ domos et plāta
ui vineas feci ortos ⁊ pomeria et
ꝯſeui ea cūcti generis arboibꝫ· ex
truxi m̄ piſcinas aq̄ꝝ ut irrigarē
ſiluā lignorꝝ germinātiū· Poſſe
di ſeruos ⁊ ancillas multāqꝫ fami
liā habui· armentaqꝫ ⁊ magnos
ouiū greges vltra oēs q̄ fuerūt añ
me in ihrl'm Coaceruaui m̄ argē
tū ⁊ aurꝝ et ſubñas regū ⁊ p̄uīci
arū· Feci m̄ cātores ⁊ cātatrices ⁊
delicias filiorꝝ hoim· ciphos ⁊ vr
ceolos in miniſterio ad vina fun
dēda ⁊ ſupgreſſus ſū opib' oms
q̄ añ me fuerūt ī ihrl'm· Sapiaqꝫ p̄
ſeuerauit mecū ⁊ oīa q̄ deſiderauē
rūt oculi mei nō negaui eis nec ꝓ
hibui cor meū quin oī voluptate
frueret̄ et oblectaret ſe in hijs q̄
prepauerā· ⁊ hāc rat' ſū ptē meā
ſi vterer labore meo Cūqꝫ me con
uertiſſez ad vniūſa opa q̄ fecerāt
man' mee et ad labores in q̄bus
fruſtra ſudauerā: vidi ī oībꝫ vaī
tatē ⁊ afflictōez aī ⁊ nihil pmanē
ſub ſole· Trāſiui ad ꝯtēplādā ſa
piaz erroreſqꝫ ⁊ ſtulticiaz· Quid ē
inq̄ hō ut ſequi poſſit regē factorē
ſuū· Et vidi ꝙ tātū p̄cedēt ſapīa
ſtulticiaz quātū differt lux a tene
bris· Sapiētis oculi in capite ei'
ſtult' ī tēbris āmbulat· Et didici ꝙ
vn' vtriuſqꝫ eēt interit' et dixi ī cor
de meo· Si vnus et ſtulti ⁊ meus
occaſus erit· q̄d m̄ p̄deſt ꝙ maio
rē ſapīe dedi opam· Locutuſqꝫ cū
mēte mea aīaduti ꝙ hocqꝫ eēt va
nitas· Nō eñ erit memoria ſapiē
tis ſilit̄ ut ſtulti in perpetuū ⁊ fu
tuā tpa obliuiōe cūcta pit opiēt·

Moriatur doctꝰ ſilr̄ ut indoctꝰ. et
idcirco teduit me vite mee viden
tē mala vniūſa eē ſb̄ ſole ⁊ cūcta
vanitatē ⁊ afflictōnē ſpūs. Rur
ſus deteſtatus ſū oēm induſtriā
meā qua ſb̄ ſole ſtudioſiſſiē labo
raui hitūrꝰ herēdē poſt me quem
ignoro vtrū ſapiēs an ſtultus fu
turꝰ ſit ⁊ dn̄abit in laborib; meis
q̄b; deſudaui ⁊ ſollicitus fui. Et ē
quicq̄ tā vanū. Vn̄ ceſſaui: re
nūciauitq; cor meū vltra laborarē
ſub ſole. Nā cū aliꝰ laboret ī ſapi
encia ⁊ doctrīa ⁊ ſollicitudīe hoī
ocioſo q̄ſita dimittit. Et hoc ergo va
nitas ⁊ magnū malū. Quid eīn ꝓ
derit hoī de vniūſo labore ſuo ⁊ af
flictōe ſpūs q̄ ſb̄ ſole cruciatus ē
Cuncti dies eiꝰ dolorib; ⁊ erūnis
pleni ſūt nec ꝑ noctē mētē requi
eſcit. Et hoc nōne vanitas ē. Nōne
meliꝰ ē comedē ⁊ bibē ⁊ oſtēdē aīe
ſue bō de laboribus ſuis. Et hoc de
manu dei ē. Quis ita deuorabit ⁊
delicijs affluet ut ego. Hoī bono
in cōſpectu ſuo dedit deꝰ ſapiam ⁊
ſcientiā ⁊ intelligēciā: pctōri aūt
dedit afflictōē ⁊ curā ſupfluā ut
addat ⁊ cōgreget ⁊ tradat ei qui
placuit deo. Sꝫ ⁊ hoc vanitas ē et
caſſa ſollicitudo mētis.

Omnia tēpus hn̄t ⁊ ſuis ſpa
cijs trāſeūt vniūſa ſb̄ celo.
Tempꝰ naſcēdi ⁊ tp̄s moriendi.
Tēpꝰ plātandi ⁊ tēpꝰ euellendi
qd̄ plātatū ē. Tēpus occidēdi et
tēpus ſanādi. Tēpꝰ deſtruēdi ⁊
tēpus edificādi. Tempus flēdi
⁊ tēpus ridēdi. Tēpus plāgendi
⁊ tempꝰ ſaltādi. Tempꝰ ſpargē
di lapides ⁊ tēpus colligēdi. Tē
pus āplexādi ⁊ tēpus lōge fieri
ab āplexib;. Tēpꝰ acq̄rēdi ⁊ tp̄s
ꝑdēdi. Tēpꝰ cuſtodiēdi ⁊ tēpus
abiciēdi. Tēpus ſcindēdi ⁊ tēpꝰ
cōſuendi. Tēpus tacēdi ⁊ tempꝰ
loq̄ndi. Tēpus dilectōnis ⁊ tem
pus odij. Tēpꝰ belli ⁊ tēpus pa
cis. Quid hꝫ āpliꝰ hō de laborē ſuo
Vidi afflictōē quā dedit deꝰ filijs
hoīm ut diſtēdātur ī ea. Cūcta fe
cit bō ī tpe ſuo ⁊ mūdū tradidit
diſputacōni eorū ut nō inueniat
hō opꝰ qd̄ opatus ē deꝰ ab inicio
vſq; ad finē. Et cognoui q nō eſſꝫ
meliꝰ niſi letari ⁊ facē bn̄ in vita
ſua. Oīs eīn hō q̄ comedit ⁊ bibit
⁊ videt bonū de labore ſuo hoc do
nū dei eſt. Didici q oīa opa q̄ fe
cit deꝰ ꝑſeuerēt in ꝑpetuū. Nō poſ
ſumꝰ eis quicq̄ addere nec aufer
re q̄ fecit deus ut timeat. Qd̄ factū
eſt ipſū ꝑmanet. Que futura ſūt
iā fuerūt ⁊ deꝰ inſtaurat qd̄ abijt
Vidi ſb̄ ſole in loco iudicij impi
etatē ⁊ in loco iuſticie iniquitatē
⁊ dixi ī corde meo. Juſtū ⁊ impiū
iudicabit dn̄s ⁊ tēpꝰ oīs rei tunc
erit. Dixi ī corde meo de filijs homi
nū ut ꝓbarꝫ eos deꝰ ⁊ oſtēderꝫ ſi
miles eē beſtijs. Jdcirco vnꝰ inte
ritus eſt hoīs ⁊ iumētorꝝ. ⁊ equa
vtriuſq; cōdicō. Sicut morit̄ hō ſic ⁊
illa moriūtur. Silr̄ ſpirāt oīa ⁊ ni
hil hꝫ hō iumēto āpliꝰ. Cūcta ſb̄
iacēt vanitati ⁊ oīa ꝑgūt ad vnū
locū. De t̄ra facta ſūt ⁊ in t̄rā pit̄
reuertūtur. Quis nouit ſi ſpūs fi
liorꝝ adā aſcēdat ſurſū ⁊ ſi ſpūs
iumētorꝝ deſcendat deorſū. Et depre
hēdi nihil eē meliꝰ q̄ letari hoīeꝫ
in ope ſuo ⁊ hanc eē ptem illius
Quis enim eum adducet ut poſt
ſe futura cognoſcat.

ertí me ad alia et vidi calū
mnias q̄ ſb ſole gerūt̄ ⁊ lacri
mas innocētiū ⁊ neminē ꝯſolato
rē nec poſſe reſiſtē eoꝝ violētie cū
ctoꝝ auxilio deſtitutos. Et lauda
ui magis mortuos q̄ꝫ viuētes ⁊ fe
liciorē vtroqꝫ iudicaui qui necdū
natꝰ eſt nec vidit mala q̄ ſb ſole
fiūt. Rurſū ꝯtēplatꝰ ſū oēs laborēs
hoim ⁊ induſtrias aīaduti patē
inuidie ꝓximi. Et ī hoc ḡ vaītas ⁊
cura ſupflua ē. Stultꝰ ꝯplicat ma
nus ſuas et comedit carnes ſuas
dicēs. Melior ē pugillꝰ cū reqͥe q̄ꝫ
plena vtraqꝫ manꝰ cū labore ⁊ af
flictōne aī. Cōſiderās repi ⁊ aliaꝫ
vanitatē ſb ſole. Vnꝰ ē et ſecūdū
nō hꝫ nō filiū n̄ frēꝫ ⁊ tn̄ laborare
nō ceſſat nec ſaciāt̄ oculi eiꝰ diui
cijs nec recogitat dicēs. Cui labo
ro ⁊ fraudo aīam meā bonis. In
hoc qꝫ vanitas ē et afflictō peſſiā.
Meliꝰ ē ḡ duos eē ſil̄ q̄ꝫ vnū. Ha
bēt ei emolimētū ſocietatis ſue. Si
vnꝰ ceciderit ab altero fulciet̄. Ve
ſoli. q2 cū ceciderit nō hꝫ ſbleuātē
ſe. Et ſi dormierit duo fouebūtur
mutuo. Vnꝰ quō calefiet. Et ſi q̄ſ
piā ꝑualuerit ꝯtra vnū duo reſi
ſtūt ei. Funiculꝰ triplex difficile
rumpit̄. Melior eſt puer paup et
ſapiēs rege ſene ⁊ ſtulto q̄ neſcit
ꝑuidē in poſteꝝ q2 de carcē cathe
niſqꝫ interdū q̄s egrediat̄ ad reg
nū ⁊ aliꝰ natꝰ ī regno inopia cō
ſumat̄. Vide cūctos viuētes q̄ am
bulāt ſb ſole cū adoleſcēte ſecūdo
q̄ ꝯſurget ꝓ eo. Infinitꝰ nūs ē po
puli oīm q̄ fuerūt añ eū ⁊ q̄ poſtea
futuri ſūt nō letabūtur ī eo. Sed ⁊
hoc vanitas et afflictio ſpūs. Cu
ſtodi pedē tuū ingrediēs domū dī

⁊ appropinq̄ ut audias. Multo eī
melior eſt obedia q̄ꝫ ſtultoꝝ victi
me qui neſciūt q̄d faciūt mali.

e temere q̄d loq̄ris
neqꝫ cor tuū ſit velox ad ꝓfe
rēdū ſmonē corā deo. Deꝰ eī ī ce
lo et tu ſup trā idcirco ſint pauci
ſmōes tui. Multas curas ſequūt̄
ſōnia et ī multis ſmōibꝫ inueniet̄
ſtulticia. Si q̄d vouiſti deo ne more
ris reddere. Diſplicet enim ei infi
delis et ſtulta ꝓmiſſio. Sed quod
cūqꝫ voueris redde. Multoqꝫ me
lius eſt nō vouere q̄ꝫ poſt votū ꝓ
miſſa nō reddē. Ne dederis os tuū
ut peccare facias carnem tuaꝫ ne
qꝫ dicas coraꝫ angelo nō eſt ꝓui
dētia ne forte iratꝰ dn̄s coñ ſmo
nes tuos diſſipet cuncta opa ma
nuū tuaꝝ. Vbi multa ſunt ſōnia
plurie ſūt vaītates ⁊ ſmones in
nūeri. Tu vero deū time. Si videis
calūnias egenoꝝ ⁊ violēta iudi
cia ⁊ ſubūti iuſtitiaꝫ ī ꝓuintia nō
miteris ſup hoc negotio. q2 excel
ſo excelſior ē aliꝰ ⁊ ſup hosqꝫ emi
nētiores ſūt alij ⁊ īſup vniūſe tre
rex impat ſeruiēti. Auarꝰ nō im
plebit̄ pecunia ⁊ q̄ amat diuitias
fructū nō capiet ex eis. Et hoc ḡ
vanitas. Vbi multe ſūt opes mlͥ
ti ⁊ q̄ comedunt eas. Et q̄d ꝓdeſt
poſſeſſori niſi q2 cernit diuicias
ocul̄ ſuis. Dulcis ē ſōnꝰ opanti
ſiue paꝝ ſiue multū comedat. Sa
turitas aūt diuitis nō ſinit eū dor
mire. Eſt ⁊ alia infirmitas peſſiā
quā vidi ſb ſole. Diuitie ꝯſeruate
ī malū dn̄i ſui. Pereūt eī ī afflictō
ne peſſiā. Gn̄auit filiū q̄ in ſūma
egeſtate erit. Sicut egreſſus ē nu
dus de vtero mr̄is ſue ſic reuertet̄

⁊ nihil aufert ſecū de labore ſuo·
miſerabilꝭ prorſus infirmitas· Quō
venit ſic reuertet̄· Quid ergo ꝓdeſt ei
ꝙ laborauit in ventū· Cūctis die
bus vite ſue comedit in tenebris
⁊ in curis multis ⁊ in erūna atqȝ
triſticia· Hoc itaqȝ viſū ē m̄ bonū
ut comedat q̄s ⁊ bibat ⁊ fruat̄ le
ticia ex labore ſuo q̄ laborauit ipſe
ſb ſole nūo dieꝝ vite ſue q̄s dedit
ei deꝰ ⁊ hec ē ps illiꝰ· Et ōmi hoī cui
dedit deus diuicias atqȝ ſbam po
teſtatēqȝ ei tribuit ut comedat ex
eis ⁊ fruat̄ pte ſua ⁊ letet̄ de laboē
ſuo hoc eſt donū dei· Nō em̄ ſatis
recordabit̄ dieꝝ vite ſue eo ꝙ deꝰ
occupet delicijs cor eius·

Eſt ⁊ aliud malū qd vidi ſb
ſole ⁊ quidē frequēs apud
hoīes· Vir cui dedit deꝰ diuicias
⁊ ſbaȝ ⁊ honoreȝ ⁊ nihil deeſt aīe
ſue ex oībȝ q̄ deſiderat nec tribuit
ei ptātē deꝰ ut ꝯmedat ex eo· ſed
hō extraneꝰ vorabit illd· Hoc va
nitas ⁊ magna miſeria eſt· Si ge
nuerit quiſpiā centū liberos ⁊ vi
xerit multos ānos ⁊ plurēs dies
etatis habuerit ⁊ aīa illiꝰ nō vta
tur bōis ſbe ſue ſepulturaqȝ care
at: de hoc ego ꝓnūtio ꝙ melior il
lo ſit abortiuꝰ· Fruſtra em̄ venit
⁊ pgit ad tenebras ⁊ obliuiōe de
lebit̄ nomē eiꝰ· Nō vidit ſolē ne
qȝ ꝯgnouit diſtātiā boni ⁊ mali
etiā ſi duobȝ milibȝ annis vixerit
⁊ nō fuerit pfruitus bonis· nōne
ad vnū locum ꝓperāt oīa· Oīs la
bor hoīs in ore eiꝰ· ſed aīa eiꝰ nō im
plebit̄· Quid hȝ ampliꝰ ſapiens
a ſtulto ⁊ q̄d pauper niſi ut pgat
illuc vbi ē vita· Meliꝰ ē vidē qd
cupias ꝙ̄ deſiderare qd neſcias·

ſed ⁊ hoc vanitas ē ⁊ pſūptio ſpūs·
Qui futurꝰ eſt iā vocatū eſt nomē
eiꝰ ⁊ ſcit̄ ꝙ hō ſit ⁊ non poſſit cōtra
fortiorē ſe in iudicio ꝯtendē· Ver
ba ſūt plurima multāqȝ in diſpu
tando habencia vanitatem·

Quid neceſſe eſt hoī maiora ſe
querere cū ignoret q̄d ꝯducat
ſibi in vita ſua nūero dieꝝ pegri
nacōis ſue ⁊ tpe qd velut vmbra
pterit· Aut q̄s ei poterit indicarē
quid poſt eū futurū ſb ſole ſit· Me
lius ē nomē bonū ꝙ̄ vnguēta p̄cio
ſa ⁊ dies mortis die natiuitatis·
Meliꝰ ē ire ad domū luctꝰ ꝙ̄ ad do
mū cōuiuij· In illa em̄ finis cūcto
rū ammonet̄ homī ⁊ viuēs cogi
tat q̄d futurū ſit· Melior ē ira riſu·
qr p triſticiā vultus corrigit̄ aīmꝰ
delinquētis· Cor ſapiētū vbi triſti
cia ē ⁊ cor ſtultoꝝ vbi leticia· Me
lius eſt a ſapiente corripi ꝙ̄ ſtul
toꝝ adulacōne decipi· qr ſicut ſo
nitus ſpinaꝝ ardenciū ſub olla· ſic
riſus ſtulti· ſed ⁊ hoc vanitas· Calū
nia cōturbat ſapiētem ⁊ pdet ro
bur cordis eiꝰ· Melior ē finis orō
nis ꝙ̄ pncipiū· Melior ē paciēs
arrogāte· Ne ſis velox ad iraſcen
dū· qr ira in ſinu ſtulti requieſcit· Ne
dicas q̄d putas cauſe ē ꝙ priora
tpa meliora fuerēt ꝙ̄ nūc ſūt· Stul
ta eſt em̄ huiuſcemōi interrogacō·
Vtilior ē ſapīa cū diuicijs ⁊ ma
gis ꝓdeſt vidētibȝ ſolē· Sic ei ꝓte
git ſapīa ſic ꝓtegit pecunia· Hoc
aūt plꝰ hȝ erudicō ⁊ ſapīa ꝙ vitā
tribuūt poſſeſſori ſuo· Conſidera
opa dei ꝙ nemo poſſit corrigere
quē ille deſpexerit· in die bō fruere
bonis ⁊ malā diē pcaue· Sicut em̄
hāc ſic ⁊ illā fecit deꝰ ut nō inueniat·

hō cōn̄ eū iuſtas q̄rimonias. hec
q̄ꝫ vidi in diebꝫ vaītatis mee. Ju
ſtꝰ perit ī iuſtitia ſua ⁊ impiꝰ mltō
viuit tpe ī malicia ſua. Noli eē iu
ſtꝰ multū neqꝫ plꝰ ſapias q̄ꝫ neceē
eſt ne obſtupeſcas Ne ipie agaſ
multū ⁊ noli eē ſtultꝰ ne moriaſ
in tpe nō tuo Bonū ē te ſuſtētare
iuſtū ſꝫ ⁊ ab illo ne ſubtrahas ma
nū tuaꝫ. qꝛ q̄ timet deū nihil negli
git. Sapia ꝯfortauit ſapiētē ſup
decē pn̄cipes ciuitatis. Nō ē ei hō iu
ſtus ī terra q̄ faciat bonū ⁊ nō pec
cet Sꝫ ⁊ cūctis ſmōibꝫ q̄ dicunt̄ ne
accomodes cor tuū ne forte audi
as ſeruū maledicētē tibi. Scit enī
ꝯſcīa tua qꝛ ⁊ tu crebro maledixi
ſti alijs. Cūcta tēptaui ī ſapiētia.
Dixi. Sapiēs efficiar ⁊ ipa longiꝰ
receſſit a me multo magis q̄ꝫ erat
Et alta pfūditas q̄s inueniet eā.
Luſtraui vniuerſa aīo meo ut ſci
rē ⁊ ꝯſiderarē ⁊ q̄rerē ſapiaꝫ ⁊ ra
tionē ⁊ ut cognoſcerē impietatē
ſtulti ⁊ errorē imprudētiū. Et inue
nō ni amariorē morte mulierē que la
queꝰ venatoꝝ ē ⁊ ſagena cor eiꝰ.
Vincula ſūt manꝰ illiꝰ q̄ placꝫ deo
effugiet illā. q̄ aūt pctōr ē capiet̄
ab illa. Ecce hoc inueni dixit eccl̄ia
ſtes vnū ⁊ alteꝝ ut īuenirē rōē
quaꝫ adhuc q̄rit aīa mea ⁊ nō in
ueni. Viꝝ de mille vnū repi: mu
lierē ex oībꝫ nō inueni. Solūmō
hoc inueni qꝫ fecerit deꝰ hoiem re
ctū ⁊ ipſe ſe infinitis miſcuerit q̄ſti
onibꝫ. Quis talꝫ ut ſapiēs ē. Et q̄ſ
ꝯgnouit ſolutōē v̄bi.

SApia hoīs lucet ī vultu eiꝰ
⁊ potētiſſimꝰ faciē illiꝰ ꝯmu
tabit. Ego os regis obſeruo et p̄
cepta iuramēti dei. Ne feſtines re
cedē a facie eiꝰ neqꝫ pmaneas in
ope malo. qꝛ oē qd̄ voluerit faciet
⁊ ſmo illiꝰ ptāte plenꝰ ē. Nec di
cere ei quiſq̄ꝫ poteſt q̄re ita facis.
Qui cuſtodit p̄ceptū nō experietur
q̄c q̄ꝫ mali. Tp̄s ⁊ rn̄ſionē cor ſa
piētis intelligit. Oī negotio tēpꝰ
eſt ⁊ oportunitas ⁊ mlta hoīs af
flictō. qꝛ ignorat p̄terita ⁊ futura
nullo pt ſcire nūtio. Nō eſt ī hoīs
ptāte phibē ſpm̄ nec hꝫ ptātē ī
die mortis nec ſinit̄ q̄ſcē ingruēte
bello neqꝫ ſaluabit ipietas ipiū.
Oīa hec ꝯſideraui et dedi cor meū ī
cūctis opibꝫ q̄ fiūt ſb ſole Int̄dū
dn̄at̄ hō hoī ī malū ſuū. Vidi ipi
os ſepultos q̄ etiā cū adhuc viue
rēt ī loco ſcō erāt ⁊ laudabāt̄ ī ci
tate q̄ſi iuſtoꝝ opeꝝ. Sꝫ ⁊ hoc va
nitas eſt Etenī qꝛ nō pferēt cito cō
tra malos ſentētia abſqꝫ tiore vl
lo filij hoīm perpetrāt mala. Attn̄
pctōr ex eo qꝫ cēties facit malū ⁊
p paciāꝫ ſuſtētat̄ Ego cognoui qꝫ
erit bonū timētibꝫ deū q̄ verēt̄ faciē
eiꝰ. Nō ſit bonū impio nec plōgē
tur dies eiꝰ. ſꝫ q̄ſi vmbra trāſeāt
qui non timent faciem dn̄i. Eſt ⁊
alia vanitas que fit ſuper terraꝫ.
nō Sūt iuſti quibꝰ mala prouenīūt
quaſi opa egerint impioꝝ et ſūt
impij qui ita ſecuri ſūt q̄ſi iuſtoꝝ
facta habeant. Sed ⁊ hoc vaniſſi
mū iudico. Laudaui igit̄ leticiaꝫ
qꝫ non eſſet homini bonū ſub ſo
le niſi qꝫ comederet et biberet at
qꝫ gauderet et hoc ſolum ſecum
auferret de labore ſuo omnibus
diebus vite ſue quos dedit ei deꝰ
ſub ſole. Et appoſui cor meū ut ſci
rem ſapienciaꝫ ⁊ intelligerem diſ
cenſionē que verſatur in terra.

Eſt hō q̄ diebꝫ et noctibꝰ ſomnū
nō capit ocul̄. Et intellexi ꝙ oīm
operꝝ dei nullā poſſit hō inuenire
rōnē eorꝝ que fiūt ſb̄ ſole ⁊ qn̄to
plꝰ laborauerit ad querēdū tāto
minꝰ inueniat. Etiā ſi dixerit ſapi
ens ſe noſſe nō poterit reperire. Om
nia hec tractaui ī corde meo ut cu
rioſe intelligerem.

SVnt iuſti atqꝫ ſapientes et
opa eorꝝ in manu dei. Et tā
neſcit hō vtrꝝ amore an odio dig
nus ſit. ſꝫ oīa ī futurū ſeruātur in
certa eo ꝙ vniūſa eque eueniant
iuſto ⁊ impio. bono ⁊ malo. mun
do ⁊ imūdo. immolāti victimas ⁊
ſacrifitia ꝯtēnēti. Sicut bonus ſic
peccator. ut piurꝰ ſic ille q̄ verū de
ierat. Hoc eſt peſſimū inter oīa q̄
ſub ſole fiūt. ꝙ eadē cūctis eueni
unt. Vn̄ ⁊ corda filiorꝝ. hoīm im
plētur malicia ⁊ ꝯtēptu ī vita ſua
⁊ poſt hec ad inferos deducētur.
Nemo ē q̄ ſēp viuat ⁊ q̄ hmōi rei
hēat fiduciā. Melior ē canis viuꝰ
leone mortuo. Viuētes eī ſciūt ſe
eē morituros mortui vero nl̄ noue
rūt amplꝰ. Nec hn̄t vltra merce
dē. ꝙ obliuioni tradita ē mēoria
eorꝝ. Amorꝗꝫ ⁊ odiū ⁊ inuidie ſil̄
pierūt nec hn̄t ptē in hoc ſeculo ⁊
in ope qd̄ ſb̄ ſole gerit̄. Vade ḡ ⁊
comede in leticia panē tuū ⁊ bibe
cū gaudio vinū tuū. ꝙ deo placēt
opa tua. Omni tp̄e ſint veſtimen
ta tua cādida ⁊ oleū de capite tuo
nō deficiat. Perfruē vita cū vxore
quaꝫ diligis. cūctis diebꝫ vite in
ſtabilitatis tue q̄ dati ſūt tibi ſub
ſole oī tp̄e vanitatis tue. Hec eſt
enī ps in vita ⁊ in labore tuo q̊ la
boras ſb̄ ſole. Qd̄cūqꝫ facē ṗt ma
nꝰ tua inſtant̄ opare. ꝙ nec opꝰ
nec racō nec ſapiēcia nec ſcīa erit
apd̄ inferos quo tu ꝑperas. Ver
ti me ad aliud ⁊ vidi ſb̄ ſole nec
velociū eē curſū nec fortiū bellum
nec ſapiēciū panē nec doctorꝝ di
uicias nec artificū grāꝫ. ſꝫ tp̄s ca
ſumqꝫ in oībꝫ. Neſcit hō finē ſuū.
ſed ſicut piſces capiūtur hamo ⁊
aues laqo ꝯphendūtur. ſic capi
unt̄ hoīes in tp̄e malo cū eis exti
plo ſupuenerit. Hācqꝫ ſb̄ ſole vi
di ſapiaꝫ ⁊ ꝓbaui maximā. Ciui
tas pua ⁊ pauci in ea viri. Veīt
cōn̄ eā rex magnꝰ ⁊ vallauit eam
extruxitqꝫ municōes p girꝝ ⁊ pfe
cta ē obſidio. Inuētuſqꝫ eſt in ea
vir paup ⁊ ſapiēs ⁊ liberauit vr
bē p ſapiaꝫ ſuaꝫ ⁊ nullꝰ deinceps
recordatus eſt hoīs illiꝰ paupis.
Et dicebā ego meliorē eē ſapiam
fortitudine. Quō ḡ ſapia paupis
ꝯtēpta ē ⁊ v̄ba eiꝰ nō ſūt audita
V̄ba ſapiētū audiūtur in ſilēcio
plus ꝙ̄ clamor pn̄cipis inter ſtul
tos. Melior eſt ſapia ꝙ̄ arma bel
lica et q̄ in vno peccauerit multa
bona perdet.

MVſce morietes pdūt ſuaui
tatē vnguēti. Precioſior eſt
ſapia puaqꝫ glia ad tēpus ſtulti
cia. Cor ſapiētis in dextera eius ⁊
cor ſtl̄ti in ſiniſtra illiꝰ. Sꝫ ⁊ ī via
ſtultus ambulās cū ipſe inſipiēs
ſit oms ſtultos eſtimat. Si ſpūs
ptātē hn̄tis aſcēderit ſup te locū
tuū ne dimiſeris. ꝙ curatio faciet
ceſſaē pctā maxima. Eſt malū qd̄
vidi ſub ſole q̄ſi p errorē egredi
ens a facie pn̄cipis. Poſitū ſtul
tū in dignitate ſublimi ⁊ diuites
ſedere deorſū. Vidi ſeruos in eq̄s

nō cadit exemplo ut

et pn̄cipes ambulātes ſup terraʒ
q̄ſi ſuos. Qui fodit foueā incidet i
eā ⁊ q̄ diſſipat ſepeʒ mordebit eū
coluber. Qui trāſfert lapides affli
get̄ i eis ⁊ q̄ ſcīdit ligna vulnera
bit̄ ab eis. Si retuſū fuerit ferꝝ et
hoc non ut priꝰ ſʒ hebetatū fuerit
multo labore exacuet̄ ⁊ poſt indu
ſtriā ſeq̄tur ſapīa. Si mordeat ſer
pēs ī ſilētio nihil eo minꝰ hʒ q̄ oc
culte detrahit. Verba oris ſapiē
tis grā ⁊ labia inſipiētis p̄cipita
būt eū. Initiū v̄boꝝ eiꝰ ſtulticia ⁊
nouiſſimū oris illiꝰ error peſſimꝰ.
Stultꝰ v̄ba multiplicat. Ignorat
hō q̄d an̄ ſe fuerit ⁊ q̄d pꝰ futurū
ſit q̄s ei poterit idicare. Labor ſtul
toꝝ affliget eos q̄ neſciūt in vrbē
pgē. Ve tibi t̄ra cuiꝰ rex ē puer ⁊
cuiꝰ pn̄cipes mane ꝯmedūt. Bea
ta terra cuiꝰ rex nobil' ē ⁊ cuiꝰ pn̄
cipes veſcūt̄ in tpe ſuo ad reficiē
dū ⁊ nō ad luxuriā. In pigriciis
hūiliabit̄ cōtignacō ⁊ ī infirmita
te manuū pſtillabit domꝰ. In riſū
faciūt panē ⁊ vinū ut epulent̄ bi
bētes. Et pecunie obediūt oīa. In co
gitacōe tua regi ne detrahas ⁊ in
ſecreto cubiculi tui ne maledixeris
diuiti. q꜡ ⁊ aues celi portabūt vocē
tuam ⁊ qui habēt pēnas annūtia
būt ſententiaʒ.

Mitte panē tuū ſup trāſeūtes
aq̄s. q꜡ poſt tpa multa inue
nies illū. Da ptes ſeptem necnō ⁊
octo. q꜡ ignoras q̄d futurꝝ ſit ma
li ſup terrā. Si replete fuerint nu
bes ymbrē ſup t̄rā effundēt. Si ce
ciderit lignū ad auſtꝝ ā ad aq̄lo
nē in q̊cūqꝫ loco ceciderit ibi erit.
Qui obſuat vētuʒ nō ſemiat ⁊ q̄
cōſiderat nubes nūq̄ metet. Quō

ignoras q̄ ſit via ſpūs ⁊ q̄ racōe
ꝯpingātur oſſa ī vētre pregnātis
ſic neſcis opa dei q̄ fabricator eſt
oīm. Mane ſemīa ſemē tuū ⁊ veſ
pere ne ceſſet manꝰ tua. q꜡ neſcis
q̄d magis oriat̄ hoc aut illud ⁊ ſi
vtrūqꝫ ſimul meliꝰ erit. Dulce lu
mē ⁊ delectabile eſt ocul' vidē ſolē.
Si ānis multis vixerit hō ⁊ ī hiis
oībʒ letꝰ fuerit meminiſſe dʒ tene
broſi tpis ⁊ dieꝝ multoꝝ q̄ cū ve
nerint vāitatis arguētur p̄terita
Letare ḡ iuuenis ī adoleſcētia tua
⁊ ī bono ſit cor tuū ī diebʒ iuuētu
tis tue ⁊ ābula ī viis cordis tui ⁊
ī intuitu oculoꝝ tuoꝝ ⁊ ſcito q꜡ p
oībʒ hiis adducꝫ te deꝰ ī iudiciū.

AUfer irā a corde
tuo ⁊ amoue malitiaʒ a car
ne tua. Adoleſcēcia eī ⁊ voluptas
vana ſūt. Memēto creatoris tui ī
diebʒ iuuētutis tue antq̄ veniat
tēpus afflictōnis tue ⁊ appropin
quēt anni de q̄bʒ dicas. nō mihi
placēt. Anq̄ tenebreſcāt ſol ⁊ lu
men ⁊ ſtelle ⁊ luna et reuertātur
nubes poſt pluuiaʒ. Quando cō
mouebūtur cuſtodes domꝰ ⁊ mu
tabūt viri fortiſſimi ⁊ otioſe erūt
molentes in minuto numero ⁊ te
nebreſcēt vidētes per foramina ⁊
claudent hoſtia in platea in humi
litate vocis molentis ⁊ cōſurgent
ad voceʒ volucris ⁊ obſurdeſcent
omnes filie carminis. Excelſaqꝫ ti
mebūt ⁊ formidabūt in via. Flo
rebit amigdalꝰ. impinguabit̄ lo
cuſta et diſſipabit̄ capparis. Qm̄
ibit hō in domū eternitatis ſue ⁊ cir
cuibūt in platea plāgētes. Anq̄
rūpatur funiculus argēteus ⁊ re
currat vitta aurea et conteratur.

ydria ſup fontē ⁊ cōfringat̄ rota
ſup ciſternā ⁊ reuertat̄ puluis in
terrā ſuā vnde erat ⁊ ſpūs redeat
ad deū q̄ dedit illū· Vanitas vani
tatū dixit eccl'iaſtes ⁊ oīa vanitas·
Cūq3 eēt ſapiētiſſimus eccl'iaſtes
docuit populū et enarrauit q̄ fece
rat ⁊ inueſtigās ꝯpoſuit ꝑabolas
multas· Queſiuit v̓ba vtilia ⁊ cō
ſcripſit ſermones rectiſſiōs ac ve
ritate plenos· Verba ſapiētiū ſi
cut ſtimuli ⁊ q̄ſi claui in altum de
fixi q̄ ꝑ mgr̄oꝝ ꝯſiliū data ſunt a
paſtore vno· Hijs amplꝰ fili mi
ne req̄ras· Faciēdi plures libros
nullꝰ eſt finis freq̄nſq3 meditacō
carnis afflictio eſt· Finē loq̄ndi
ꝑiter om̄s audiamꝰ· Deū time et
mādata eiꝰ obſerua· hoc eſt oīs
homo· Cūcta q̄ fiūt adducet deꝰ i
iudiciū pro omni errato· ſiue bo
nū ſiue malū ſit·

¶ Explicit eccleſiaſtes·
¶ Incip̄· cātica cāticoꝝ·

O Sculet̄ me oſcu
lo oris ſui Quia
meliora ſūt vbe
ra tua vino fra
grācia vnguen
tis optīs· Oleū
effuſū nomen tuū: ideo adoleſcen
tule dilexerūt te· Trahe me poſt te
Curremꝰ i odore vngētoꝝ tuoꝝ·
Introduxit me rex in cellaria ſua
Exultabimꝰ et letabimur i te: me
mores vberꝝ tuoꝝ ſup vinū· Recti
diligūt te Nigra ſum ſed formoſa
filie ihrꝰſalē· ſicut tabnacula ce
dar· ſicut pelles ſalomōis Nolite
me ꝯſiderare qꝑ fuſca ſim· qꝛ deco
lorauit me ſol· Filij matris mee
pugnauerūt ꝯtra me· poſuerūt me
cuſtodē in vineis· Vineā meā nō
cuſtodiui· Indica mihi quē dili
git aīma mea· vbi paſcas vbi cu
bes in meridie ne vagaī incipiā
poſt greges ſodaliū tuoꝝ· Si ig
noras te o pulcherrima int̄ mulie
res· egredere et abi poſt veſtigia
gregū ⁊ paſce hedos tuos iux̄ tab
nacula paſtoꝝ Equitatui meo in
curribꝫ pharaōis aſſilaui te ami
ca mea Pulchre ſunt gene tue ſi
cut turturis· collū tuū ſicut moni
lia· Murenulas aureas faciemꝰ
tibi: v̓miculatas argento Cū eēt
rex in accubitu ſuo· nardꝰ mea de
dit odorē ſuū· Faſciculꝰ mirre di
lectus meꝰ mihi int̄ vbera mea cō
morabit̄· Botrꝰ cipri dilcūs meꝰ
mihi in vineis engaddi· Ecce tu
pulchr̄ es amica mea ecce tu pul
chra oculi tui columbaꝝ· Ecce tu
pulchra es dilecte mi ⁊ decorꝰ le
ctulus nr̄ floridus· tigna domoꝝ
nr̄aꝝ cedrīa· laq̄aria nr̄a cipſſina
EGo flos cāpi ⁊ liliū ꝯualliū
Sic liliū int̄ ſpinas ſic aīca
mea int̄ filias· Sicut malꝰ int̄ lig
na ſiluaꝝ ſic dilectꝰ meus int̄ fili
os· Sub vmbra illiꝰ quē deſidera
uerā ſedi ⁊ fructꝰ eius dulcis gut
turi meo· Introduxit me rex i cel
lā vinariā ordinauit in me carita
tē· Fulcite me floribꝰ· ſtipate me
malis· quia amore lāgueo Leua
eius ſub capite meo ⁊ dextra illiꝰ
amplexabit̄ me· Adiuro vos filij
ihrl'm per capreas ceruoſq3 cāpo
rū neq3 ſuſcitetis neq3 vigilare fa
ciatis dilectā quo adusq3 ip̄a ve
lit· Vox dilecti mei· Ecce iſte venit